

1 NAMNET PÅ ÄMNET OCH FÖRETAGET

Produktnamn: **Propan C₃H₈, Varunamn: Propan 95, Gasol, LPG**
 Användningsområde: industrigas, processgas, bränsle
 Leverantör: E.ON Gas Sverige AB, 205 09 Malmö
 Utfärdare: Carola af Klinteberg (e-post carola.afklinteberg@eon.se)

I nödsituationer ring för ytterligare information om produkten:

- Vår vakthavande ingenjör 020-25 20 00. eller 112 (giftinformation)

2 FARLIGA EGENSKAPER

Extremt brandfarlig

Extremt brandfarlig. Utspilld vätska har mycket låg temperatur; risk för köldskador vid snabbt utströmmande gasol i vätskeform. Kondenserad gas som är tyngre än luft och kan sprida sig längs med marken. Utläckande gasol skapar allvarlig brandrisk. Gasolen är färglös men kan utveckla dimma vid kontakt med fuktig luft.

3 SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Ämne	CAS-nr	EG-nr	Konc/vikt %	Klassificering
Propan	74-98-6	200-827-9	> 95%	F+; R12
Butan	106-97-8	203-448-7	< 5%	F+; R12
Etan	74-84-0	200-814-8	< 2%	F+; R12
Etylmerkaptan	75-08-1	200-837-3	< 0,1%	F, X _n , N; R11-20-50/53
Metanol	67-56-1	200-659-6	< 1%	F, T.; R11-23/24/25-39/23/24/25

Sammanställningskommentarer: En blandning av kolväten med i huvudsak propan.

4 ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Inandning: Vid låga halter yrsel, huvudvärk, illamående, slöhet. Vid höga halter risk för andnöd, medvetslöshet, kvävning utan förvarning, förlamning – frisk luft, ev andningshjälp, till sjukhus. Håll den skadade varm och i stillhet. Tillkalla läkare.

Hudkontakt: Ev köldskada – tag av förorenade kläder, till läkare vid köldskada. Vid vätskespill - skölj med ljummet vatten (20-30 °C) i minst 15 min.

Kontakt med ögonen: Ev köldskada – ev till läkare. Vid vätskespill - skölj med vatten i minst 15 min. Om brännskada – skölj med stora mängder vatten i minst 15 min.

Förtäring: Osannolik

5 BRANDBEKÄMPNINGSSÅTGÄRDER

Larma Räddningstjänsten.

Stoppa om möjligt gasflödet. Utrym riskzon. Håll cisterner avkylda genom spridd vattenstråle från skyddad plats. Släck ej läckande gas som brinner om detta inte är nödvändigt dvs risk för brandspridning föreligger. Efter släckning måste gasol vädras ut.

Släckmedel: vattendimma, pulver, skum eller koldioxid (CO₂). Rådfråga expertis. Branddräkt, skyddshandskar och skyddsglasögon. I slutna utrymmen ska andningsapparat med egen behållare användas.

6 ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

Stoppa läckor om det kan ske utan risk. Undanröj tändkällor. Avloppsbrunnar ska övertäckas, källarvåningar och arbetsgropar utrymmas. Sätt ut varningsskyltar och varsko personer i närheten för brandfara, utrym vid stora utsläpp. (Se punkt 3.) Kontakta (larma) Räddningstjänsten. Tillse tillräcklig luftväxling. Använd andningsapparat med egen behållare. Gå aldrig in i gasmoln.

7 HANTERING OCH LAGRING

Speciella egenskaper och risker:

Extremt brandfarlig flytande gas.
Ångorna kan samlas vid golv och i lågt belägna utrymmen.
Använd explosionsskyddad elutrustning.
Sörj för god ventilation.

Hantering: Under tryck i slutet system.

Lagring: Använd endast godkänd utrustning och material.
Tryckbehållare utomhus eller i väl ventilerat utrymme.
Potentialutjämnad utrustning.
Väl åtskild från tändkällor, oxiderande gaser och ämnen.
Temperatur understigande 50°C.

8 BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDDSÅTGÄRDER

Tättslutande skyddsglasögon. Handskar av läder eller kraftigt textilmaterial. Heltäckande kläder. Tillräcklig ventilation.

9 FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Kokpunkt	-42,1 °C
Smältpunkt	-187 °C
Flampunkt	-108 °C
Brännbarhet (fast, gas)	2,1-9,5 vol% gas
Explosionsgränser	2,1-9,5 vol% gas blandad med luft
Ångtryck	730 kPa (20 °C)
Densitet	507 kg/m ³
Relativ densitet (luft=1,00)	1,55
Löslighet i vatten	0,039 l/kg (20 °C)
Självantänder i luft	450-500 °C
Utseende	Färglös vätska/gas
Lukt	Luktmedel etylmercaptan (luktar ruttna ägg)
Förnimbarhetsgräns	4000 ppm
Hygieniskt gränsvärde	1000 ppm (MAK)
Andra data	Gasolgas är tyngre än luft

10 STABILITET OCH REAKTIVITET

Stabil vid normala temperaturer. Kan bilda brandfarliga blandningar med luft. Polymerer bör undvikas i kontakt med vätskan.

11 TOXIKOLOGISK INFORMATION

Gasol är giftfri men inandning av koncentrerad gasolgas ger upphov till viss narkospåverkan, andnöd och kvävningssymptom då syrehalten i inandningsluften blir för låg.

12 EKOLOGISK INFORMATION

Ämnets höga flyktighet medför liten akut miljöpåverkan. I atmosfären beräknas gasol brytas ned med halveringstid på 1-2 veckor.

13 AVFALLSHANTERING

Eventuella rester i behållare eller ledningar avfacklas.

14 TRANSPORTINFORMATION**RID/RID-S, ADR/ADR-S (väg, järnväg):**

Klass: 2 Klassificeringskod: 2F Faronummer: 23 UN-nr: 1965 Etikett: 2.1

IMDG (sjö)

Klass: 2.1 EmS-nr: 2-07

15 GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

Farokod: F+ (Flamma, Extremt brandfarligt)
R-fraser: 12 (Extremt brandfarligt)
S-Fraser: 9 (Förpackning förvaras på väl ventilerad plats)
16 (Förvaras åtskilt från användningskällor, rökning förbjuden)
33 (Vidtag åtgärder mot statisk elektricitet)

16 ANNAN INFORMATION

Gällande systemutformning, myndighetskrav, kontroll, drift, underhåll, handhavande m m av gasolsystem hänvisas till SGA 01 (Större Gasolanläggningar) samt EGN 01 (Energigasnorm) utgivna av Svenska Gasföreningen, Förordningen (1988:1145) om brandfarliga och explosiva varor, Sprängämnesinspektionens föreskrifter om cisterner, gasklockor, bergtrum och rörledningar för brandfarlig gas (SÄIFS 2000:4) samt Föreskrifterna om tryckbärande anordningar (AFS 1999:4), Gaser (AFS 1999:7), Besiktning av tycksatta anordningar (AFS 2005:3).

Säkerhetsdatabladet har uppdaterats den 26 mars 2009 i enlighet med bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1907/2006.